

7.6.2021

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Euroopan parlamentin tutkimuksesta komission ja neuvoston parhaillaan suorittamasta kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista (2021/2738(RSP))

Dacian Cioloș, Luis Garicano, Valérie Hayer, Dragoș Pîslaru, Pascal Canfin, Martin Hojsík
Renew-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselmaesitys parlamentin näkemyksistä komission ja neuvoston parhaillaan suorittamasta kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista
(2021/2738(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹,
 - ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman parlamentin oikeudesta tiedonsaantiin meneillään olevasta jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista²,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 174 ja 175 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetus hyväksyttiin tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen;
- B. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukiväline on kokonsa ja rahoituslähteidensä puolesta ennennäkemätön väline; ottaa huomioon, että komissio valmistelee velan liikkeeseenlaskua, koska kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat nyt menestyksekkäästi ratifioineet omia varoja koskevan päätöksen³;
- C. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon demokraattinen valvonta, vastuuvollisuus ja parlamentaarinen valvonta on mahdollista ainoastaan siten, että parlamentti osallistuu siihen täysipainoisesti ja sen suositukset otetaan huomioon kaikissa vaiheissa; toteaa, että parlamentti ilmaisee näkemyksensä elpymis- ja palautumisvuoropuhelussa käsiteltävistä kysymyksistä muun muassa päätöslauselmissa ja komission kanssa käytävissä keskusteluissa; toteaa, että komission on otettava nämä näkemykset huomioon;
- D. toteaa, että asetuksessa vahvistetaan yleisiksi tavoitteiksi unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistäminen, jäsenvaltioiden palautumiskyvyn, kriisivalmiuden, sopeutumiskyvyn ja kasvupotentiaalin parantaminen lieventämällä erityisesti naisiin, lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kriisin sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia, edistämällä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa, tukemalla vihreää siirtymää ja vähentämällä päästöjä vähintään 57 prosentilla, mukaan lukien eurooppalaisen ilmastolain säännösten mukaiset poistot, noudattamalla EU:n ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 koskevaa tavoitetta ja

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0257.

³ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14. joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

digitaalista siirtymää, jotta voidaan myötävaikuttaa taloudelliseen ja sosiaaliseen lähentymiseen ylöspäin, palauttaa ja edistää kestävää kasvua ja unionin talouksien yhdentymistä, tukea laadukkaiden työpaikkojen luomista ja edistää unionin strategista riippumattomuutta ja avointa taloutta sekä luoda eurooppalaista lisäarvoa;

- E. ottaa huomioon, että tukivälineen erityistavoitteena on antaa jäsenvaltioille rahoitustukea niiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyjen uudistusten ja investointien välitavoitteiden ja päämäärien saavuttamiseksi;
 - F. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden olisi lähtökohtaisesti pitänyt toimittaa kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa komissiolle viimeistään 30. huhtikuuta 2021; toteaa, että tähän mennessä 23 jäsenvaltiota on toimittanut elpymis- ja palautumissuunnitelmansa komissiolle;
 - G. toteaa, että parlamentti on toistuvasti kehottanut komissiota antamaan tietoja, myös kirjallisesti, kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnin tilanteesta elpymis- ja palautumisvuoropuhelua varten;
1. katsoo, että elpymis- ja palautumistukiväline historiallinen EU:n väline, jolla edistetään taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä lähentymistä ja autetaan jäsenvaltioita lieventämään covid-19-pandemian taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia ja asettamaan niiden taloudet vahvoille ja kestäville kasvu-urille ja valmistamaan EU:ta ratkaisemaan pitkän aikavälin haasteet, kuten oikeudenmukainen, vihreä ja digitaaliseen siirtymä, ja luomaan EU:n tason lisäarvoa;
 2. pyytää, että komissio soveltaa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa asetusta huolellisesti sen kirjaimen ja hengen mukaisesti kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arviointiprosessissa ja esittää perusteelliset ja kattavat arvoinnit, ennen kuin asiaa koskeva ehdotus neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi hyväksytään; suhtautuu myönteisesti komission pyrkimykseen varmistaa niiden nopea hyväksyminen ennen kesää, mutta edellyttää, että suunnitelmia arvioitaessa ei tehdä poliittisia myönnytyksiä; korostaa, että kunnianhimoiset suunnitelmat ja asianmukainen täytäntöönpano ovat olennaisen tärkeitä, jotta ei hukata tätä historiallista tilaisuutta; olettaa komission ja jäsenvaltioiden kykenevän hyödyntämään täysin tukivälinettä ja tuottamaan sellaisia laadukkaita suunnitelmia, joilla edistetään merkittävästi yhteisten eurooppalaisten tavoitteiden saavuttamista;
 3. on vakuuttunut siitä, että varat on jaettava oikeudenmukaisesti eri yhteiskuntien ja tulevien sukupolvien kesken, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen ylöspäin suuntautuvaan ja alueelliseen lähentymiseen, hyvinvointiin ja taloudelliseen vakauteen; kehottaa jakamaan ja käyttämään varat täysin avoimesti ja vastuullisesti;
 4. toistaa vaatimuksensa varmistaa oikeutensa tiedonsaantiin meneillään olevasta jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista, jotta parlamentti voi harjoittaa moitteetonta demokraattista valvontaa komission suorittaman tukivälineen arvioinnin ja täytäntöönpanon osalta;
 5. kehottaa komissiota arvioimaan huolellisesti, josko ja missä laajuudessa kukin kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma tosiasiallisesti vaikuttaa kaikkiin

tukivälinettä koskevan asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuun kuuteen pilariin kattavalla ja tasapainoisella tavalla; muistuttaa, että kullakin toimenpiteellä olisi edistettävä yhtä tai useampaa Euroopan kannalta merkityksellistä politiikan alaa, jotka on jäsenneilty kuuteen pilariin;

6. panee tyytyväisenä merkille, että komission antamien tietojen mukaan kaikki virallisesti esitetyt suunnitelmat täyttävät ilmasto- ja digitaaliajaa koskevat investointitavoitteet; kehottaa komissiota arvioimaan myös ehdotettujen toimenpiteiden laadullista puolta sen varmistamiseksi, että ne täyttävät sekä laadulliset että määrälliset tavoitteet tosiasiallisesti ja koko täytäntöönpanovaiheen ajan;
7. muistuttaa, että asetuksen mukaisesti elpymis- ja palautumistukivälineestä ei saa rahoittaa toistuvia kansallisia menoja, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa;
8. toteaa, että kahden tai useamman jäsenvaltion kattavat rajat ylittävät hankkeet tuottavat runsaasti eurooppalaista lisäarvoa ja niihin liittyviä heijastusvaikutuksia, ja pitää valitettavana, että vain harvat kansalliset suunnitelmat sisältävät rajat ylittäviä hankkeita; kehottaa komissiota kannustamaan voimakkaasti jäsenvaltioita esittämään elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavia rajat ylittäviä hankkeita;
9. toteaa, että lähetetyissä kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa vain harvat jäsenvaltiot päättivät hakea lainaa; kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan lainojen parasta mahdollista käyttöä, jotta ei menetetä yhtään mahdollisuutta;
10. kehottaa komissiota ottamaan huomioon mahdollisen tulevan tarpeen muuttaa kansallisia suunnitelmia, jotta varmistetaan tukivälinettä koskevan asetuksen vaatimusten noudattaminen neuvoston täytäntöönpanosäädöstä koskevan ehdotuksen valmistelussa;

Vihreä siirtymä

11. on tyytyväinen siihen, että tukivälineestä tehtävät vihreät investoinnit rahoitetaan osittain vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun kautta;
12. korostaa, että asetuksen liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti kaikissa suunnitelmissa vähintään 37 prosenttia kokonaismäärärahoista (avustukset ja lainat) olisi osoitettava ilmastoon; kehottaa komissiota kiinnittämään huomiota 37 prosentin ilmastomenoja koskevan tavoitteen arviointiin, jotta vältetään toimien kaksinkertainen tai virheellinen merkintä ja estetään viherpesu; on huolissaan siitä, että jotkin investoinnit on luokiteltu vihreiksi investoinneiksi, vaikka ne eivät kuulu liitteessä VI esitetyn seurantamenetelmän piiriin; ehdottaa, että asetuksen liitteessä VI esitetyn vihreiden toimien seuranta koskevan menetelmän laajentamiseen sovelletaan lisävalvontaa; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita toteuttamaan uudistuksia, joilla helpotetaan komission ohjeissa yksilöityjen lippulaivahankkeiden onnistunutta täytäntöönpanoa;
13. muistuttaa, että ”ei merkittävää haittaa” -säännökset ovat ratkaisevan tärkeä väline vihreän siirtymän tukemisessa sen vaatimuksen ohella, että kuhunkin kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvistä investointeihin ja uudistuksiin osoitetuista menoista (avustukset ja lainat) vähintään 37 prosentilla olisi tuettava

ilmastotavoitteita, ja jotta vältetään rahoittamasta toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa unionin ilmastotavoitteiden kanssa; muistuttaa, että kaikissa toimenpiteissä on noudatettava luokitusjärjestelmäasetuksen 17 artiklassa tarkoitettua ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta⁴; on huolissaan siitä, että tätä periaatetta ei ole noudatettu suunnitelmissa, ja kehottaa komissiota varmistamaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisen täysimääräisesti, myös täytäntöönpanovaiheen aikana, ja julkistamaan kaikki asiaan liittyvät arvioinnit; katsoo ehdottomasti, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpano ei saa johtaa minkäänlaiseen ympäristönormien heikentämiseen tai olla vastoin ympäristölainsäädäntöä;

14. muistuttaa, että koska on tärkeää torjua luonnon monimuotoisuuden jyrkkää vähenemistä, asetuksella olisi edistettävä luonnon monimuotoisuutta koskevien toimien valtavirtaistamista unionin politiikoissa; kehottaa komissiota julkaisemaan katsauksen elpymis- ja palautumissuunnitelmissa luetelluista luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä toimenpiteistä; on huolissaan siitä, että useimmissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa on hyvin vähän tai ei lainkaan toimenpiteitä biologisen monimuotoisuuden edistämiseksi; odottaa tältä osin, että komissio soveltaa tiukasti ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta ja erityisesti vaatii korjaamaan uudistukset tai investoinnit, jotka voisivat vahingoittaa biologista monimuotoisuutta tai joihin ei liity asianmukaisia rinnakkaistoimenpiteitä;
15. korostaa, että investoinneilla on oltava pysyvä vaikutus, jotta EU voi saavuttaa hiilineutraaliustavoitteensa; kannattaa vihreitä investointeja, jotka muuttavat Euroopan taloutta ja joiden avulla voidaan poistaa ilmastoa ja ympäristöä suojelevien kohteiden investointivaje siten, että ei tueta kohtuuttomasti kestävien kulutustavaroiden ostamista; pitää huolestuttavana, että monissa kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa keskitytään lyhyen aikavälin investointeihin, ja kehottaa lisäämään seuraavan sukupolven investointeja ja uudistuksia, joilla voi olla myös välittömiä vaikutuksia;

Digitalisaatio

16. korostaa, että tukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti kaikkien suunnitelmien olisi sisällettävä toimenpiteitä, jotka edistävät tuloksellisesti digitaalista muutosta tai vastaavat siitä johtuviin haasteisiin ja joissa esitetään selvitys siitä, ovatko ne määrältään vähintään 20 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista liitteessä VII esitetyn digitaalisten toimien seuranta koskevan menetelmän perusteella; muistuttaa, että kyseistä menetelmää on käytettävä vastaavasti niiden toimenpiteiden osalta, joita ei voida suoraan kohdistaa johonkin liitteessä VII lueteltuun tukitoimialaan; muistuttaa, että digitaalisiin tavoitteisiin myönnettävän tuen laskukertoimia voidaan nostaa yksittäisten investointien osalta, jotta voidaan ottaa huomioon liitännäiset uudistustoimenpiteet, joilla lisätään niiden vaikutusta digitaalisiin tavoitteisiin.
17. muistuttaa, että digitaalisiin valmiuksiin ja yhteyksiin tehtävien investointien osalta jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä suunnitelmiinsa yhteisiin objektiivisiin kriteereihin perustuva turvallisuutta koskeva itsearviointi, jossa yksilöidään mahdolliset

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2020/852, annettu 18. kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

turvallisuusongelmat ja esitetään yksityiskohtaisesti, kuinka nämä ongelmat ratkaistaan asiaa koskevan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön noudattamiseksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikissa tällaisia investointeja sisältävissä kansallisissa suunnitelmissa esitetään tällainen arviointi ja että vastaavat toimenpiteet eivät ole ristiriidassa unionin strategisten etujen kanssa;

18. on huolissaan siitä, että on olemassa kansallisia suunnitelmia, joissa ei saavuteta riittävää tasapainoa digitaalisaatioon, erityisesti digitaaliseen infrastruktuuriin tehtävien investointien osalta;

Taloukasvun sekä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lisääminen

19. kehottaa komissiota varmistamaan, että kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa kiinnitetään riittävästi huomiota lapsia ja nuoria koskeviin toimenpiteisiin erityisesti maissa, joissa on havaittu rakenteellisia ongelmia esimerkiksi koulunkäynnin keskeyttämisen, nuorisotyöttömyyden, lapsiköyhyyden ja varhaiskasvatuksen aloilla; vaatii, että nuorisoon, erityisesti osaamisen kehittämiseen, uudelleen kouluttautumiseen, koulutukseen, ammatilliseen koulutukseen, harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevään koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät uudistukset ja investoinnit olisi sovitettava yhteen nuorisotakuun kanssa ja niissä olisi keskityttävä pätevyysien kehittämiseen laitehankintojen lisäksi; korostaa, että lapsia koskevat uudistukset ja investoinnit olisi mukautettava lapsitakuun periaatteisiin ja niissä olisi keskityttävä kaikkien köyhyydessä elävien lasten oikeuteen ja mahdollisuuksiin saada maksutonta terveydenhuoltoa, maksutonta koulutusta, maksutonta lastenhoitoa, kunnollinen asunto ja riittävästi ravintoa;
20. suhtautuu myönteisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyviin Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja työllisyyttä, koulutusta, terveyttä ja sosiaalialaa koskevien EU:n aloitteiden mukaisiin toimenpiteisiin, joilla pyritään vahvistamaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja sosiaalisen suojelun järjestelmiä sekä vähentämään haavoittuvuuksia; muistuttaa komissiota siitä, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien on täytettävä tyydyttävästi arviointikriteerit; katsoo, että vihreillä ja digitaalisilla investoinneilla on hyvät mahdollisuudet luoda laadukkaita työpaikkoja, vähentää eriarvoisuutta ja kaventaa digitaalista kuilua; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevat yhteisöt ja alueet sekä ilmastonmuutoksesta eniten kärsivät yhteisöt ja alueet hyötyvät investoinneista; kehottaa komissiota rajoittamaan käytäntöä, jossa vanhat hankkeet kääritään uuteen pakettiin ilman, että syntyy aitoa lisäarvoa kehityksessä jälkeen jääneillä alueilla ja erityisesti silloin, kun tämä uhkaa syventää sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen lähentymisen kuilua EU:ssa;
21. kehottaa komissiota vaatimaan jäsenvaltioita toteuttamaan uudistus- ja investointitoimenpiteitä, joilla parannetaan hallinnollista ja institutionaalista häiriönsietokykyä ja kriisivalmiutta;
22. pyytää komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että sukupuolten tasa-arvo ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille sekä näiden tavoitteiden valtavirtaistaminen otetaan huomioon ja niitä edistetään elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmistelun ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa; odottaa, että komissio kerää ja analysoi järjestelmällisesti olemassa

olevia sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja ja raportoi niistä elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa varten, kuten Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 10/2021 edellytetään;

23. muistuttaa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmiin olisi sisällyttävä toimenpiteitä, joilla pannaan täytäntöön uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisena pakettina; katsoo, että monissa kansallisissa suunnitelmissa tukeudutaan voimakkaasti investointeihin, mutta rakenneuudistuksiin olisi panostettava enemmän; muistuttaa komissiota siitä, että kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa on puuttuttava jäsenvaltioiden talouksien kriittisiin pullonkauloihin ja että tätä varten kaikkien suunnitelmien edellytetään vaikuttavan tuloksellisesti kaikkiin maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä, julkista taloutta koskevat suositusten näkökohdat mukaan lukien; katsoo, että riippumatta jäsenvaltion koosta ja vaaliaikataulusta komission olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseen, että ehdotetut uudistukset ovat aitoja eivätkä peruuta aikaisempia ja kunnianhimoisempia uudistuksia;
24. korostaa, että laadukkaiden työpaikkojen luominen on yksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaan asetukseen sisältyvistä tavoitteista ja että tämä olisi toteutettava kattavalla uudistus- ja investointipaketilla;
25. pitää valitettavana, että kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia ei soviteta riittävän hyvin yhteen kumppanuussopimusten ja EU:n ohjelmien, kuten InvestEU-ohjelman, kanssa; kehottaa luomaan synergioita ja täydentävyyttä elpymis- ja palautumistukivälineen, kumppanuussopimusten ja muiden EU:n toimien välille, InvestEU-ohjelman kansallisten osioiden käytön helpottaminen mukaan luettuna;
26. muistuttaa komissiota siitä, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen nimenomainen tavoite on pk-yritysten ja startup-yritysten merkittävä osallistuminen, myös julkisiin hankintamenettelyihin; on huolissaan siitä, että elpymis- ja palautumistukivälineen varat hyödyttävät pääasiassa suuryrityksiä ja uhkaavat estää reilun kilpailun; kehottaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että pk-yritykset ja startup-yritykset hyötyvät tukivälineen rahoituksesta, myös määrittelemällä välitavoitteet ja antamalla jatkuvasti ohjeita ohjelman täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa; ehdottaa, että vahvistetaan erityinen osuus elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksesta, jonka lopulliset saajat ovat pk-yrityksiä, ja sisällytetään yhteisiä indikaattoreita elpymis- ja palautumistukivälineen seurantajärjestelyihin;

Sidosryhmien osallistaminen

27. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 18 artiklan 4 kohdan q alakohdassa säädetään, että kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin olisi sisällyttävä ”tiivistelmä kansallisen lainsäädännön mukaisesti toteutetusta paikallis- ja alueviranomaisien, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessista sekä selvitys siitä, kuinka sidosryhmiltä saadut tiedot on otettu elpymis- ja palautumissuunnitelmassa huomioon”; pyytää komissiota kehottamaan jäsenvaltioita kuulemaan kaikkia kansallisia sidosryhmiä ja varmistamaan, että ne, kansalaisyhteiskunta ja paikallis- ja alueviranomaiset mukaan luettuina, otetaan mukaan

suunnitelmien täytäntöönpanoon ja etenkin niiden seurantaan, jotta varmistetaan, että mahdollisista tulevista muutoksista tai uusista suunnitelmista järjestetään kuulemisia;

28. muistuttaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 152 artiklassa määrätään, että unioni tunnustaa Euroopan tason työmarkkinaosapuolten aseman ja edistää sitä ja kunnioittaa niiden itsenäisyyttä; korostaa, että kansallisten sidosryhmien, kuten kansallisten parlamenttien, paikallis- ja alueviranomaisien, työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan, asianmukainen osallistuminen on ratkaisevaa kansallisten suunnitelmien ja koko tukivälineen onnistumisen kannalta; tuo esiin alueiden komitean ilmaisemat huolenaiheet ja pitää valitettavana, että monet jäsenvaltiot eivät ole lainkaan tai riittävästi osallistaneet alue- ja paikallisviranomaisia suunnitelmien laadintaprosessiin, vaikka niiden vastuulla on elpymis- ja palautumistukivälineen varojen suuren osan kohdentaminen; pitää lisäksi valitettavana, että joissakin tapauksissa edes kansallisia parlamentteja ei otettu riittävästi mukaan tai niille ei tiedotettu asianmukaisesti;

Oikeusvaltioperiaate ja korruption rajoittaminen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanossa

29. korostaa, että elpymis- ja palautumisvälineen ja kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien menestyminen edellyttää komissiolta, jäsenvaltioilta ja kaikilta täytäntöönpanokumppaneilta vankkaa avoimuutta ja vastuuvälittömyyttä;
30. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen ja kunkin kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman olisi oltava täysin oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuudesta annetun asetuksen mukainen⁵; katsoo, että komission on hylättävä kaikki toimenpiteet tai hankkeet, jotka ovat SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen EU:n arvojen vastaisia;
31. palauttaa mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon olisi tapahduttava moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti; pyytää komissiota arvioimaan perusteellisesti jäsenvaltioiden ehdottamia järjestelyjä, joilla pyritään ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan eturistiriitoja, korruptiota ja petoksia sekä välttämään päällekkäinen rahoitus elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muista unionin ohjelmista; kehottaa komissiota ehdottamaan lisätalousarviota Euroopan petostentorjuntaviraston ja Euroopan syyttäjänviraston rahoituksen lisäämiseksi ja tarjoamaan niille tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit tavalla, joka vastaa näiden ennennäkemättömän suurten EU-menojen täytäntöönpanon valvontaa koskevia tarpeita; kehottaa komissiota seuraamaan erittäin tarkasti tukivälineen täytäntöönpanon yhteydessä EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvia riskejä ja kiinnittämään erityistä huomiota julkisiin hankintoihin;
32. kehottaa jäsenvaltioita keräämään varojen lopullisia saajia ja edunsaajia sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen hankkeiden tavoitteita, tukimääriä ja sijaintia koskevia tietoja ja kirjaamaan ne standardoidussa sähköisessä ja yhteentoimivassa muodossa sekä hyödyntämään yhteistä tiedonlouhintavälinettä, joka komission on määrää asettaa saataville; kehottaa komissiota saattamaan yhteisen

⁵ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

tiedonlouhintavälineen mahdollisimman pian valmiiksi; palauttaa mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa säädetään jäsenvaltioiden velvoitteesta kerätä ja asettaa käyttöön standardoitujen luokkien tiedot; muistuttaa komissiota siitä, että sen on varmistettava kyseisten velvoitteiden noudattaminen tarkastusta ja valvontaa varten sekä vertailukelpoisten tietojen tarjoamiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisten uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteisiin liittyvien varojen käytöstä; muistuttaa lisäksi komissiota tarpeesta varmistaa lopullisia edunsaajia koskeva avoimuus ja varmistaa, että käytössä on asianmukaiset järjestelyt päällekkäisen rahoituksen ehkäisemiseksi;

Parlamentin arvio delegoiduista säädöksistä

33. katsoo, että elpymis- ja palautumistukivälineen onnistunut täytäntöönpano vahvistaa yhteistä eurooppalaista finanssipoliittista rakennetta kannattavia näkemyksiä ja voisi toimia sen mallina; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti komissio asettaa yhteiset indikaattorit, joita käytetään raportoitaessa edistymisestä sekä seurattaessa ja arvioitaessa tukivälinettä;
34. muistuttaa komissiota parlamentin veto-oikeudesta, kun on kyse menetelmästä, jolla raportoidaan sosiaalimenoista, myös lapsia ja nuoria koskevista menoista; kehottaa komissiota varmistamaan täyden avoimuuden aikataulusta, jonka mukaisesti ne hyväksytään; korostaa, että on tärkeää sopia sosiaalisen seurannan menetelmistä sekä tulostaulusta, jolla raportoidaan elpymis- ja palautumistukivälineen edistymisestä ja täytäntöönpanosta; katsoo, että parlamentille toimitetut ehdotusluonnokset eivät vastaa parlamentin odotuksia;

Päätelmät

35. kehottaa komissiota arvioimaan toimitetut suunnitelmat asianmukaisesti ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti; ilmaisee vakavan huolensa siitä, noudattavatko monet kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvät toimenpiteet perustana olevan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen vaatimuksia, ja pyytää komissiota varmistamaan, että kaikkien suunnitelmien kaikki osatekijät ovat kaikilta osin asetuksen mukaisia;
36. muistuttaa komissiolle esittämästään vaatimuksesta, että sen on täytettävä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaiset velvoitteensa eli annettava parlamentille tilannekatsaus elpymis- palautumistukivälinettä koskevan asetuksen täytäntöönpanosta ja otettava huomioon kaikki elpymis- ja palautumisvuoropuhelussa esitetyistä näkemyksistä esiin tulevat seikat, mukaan lukien asianomaisten valiokuntien esittämät ja täysistuntojen päätöslauselmissa esitetyt näkemykset; panee tyytyväisenä merkille, että komissio pyrkii aiempaa paremmin antamaan riittäviä tietoja parlamentin kanssa pidettävissä säännöllisissä kokouksissa;
37. muistuttaa neuvostoa siitä, että erityisesti täytäntöönpanopäätösten hyväksymisvaiheessa ”asiaa koskevat neuvoston valmisteluelimissä käytyjen keskustelujen tulokset on jaettava Euroopan parlamentin asiasta vastaavan valiokunnan kanssa”;

38. kehottaa komissiota jatkamaan avointa, läpinäkyvää ja rakentavaa toimintatapaa elpymis- ja palautumisvuoropuheluissa;
39. palauttaa mieliin parlamentin vuonna 2020 vahvistaman kannan vahvemman elpymissuunnitelman puolesta ja kehottaa komissiota ja neuvostoa arvioimaan, tarvitaanko kriisin ratkaisemiseksi lisää varoja, jotta varmistetaan, että EU kykenee kilpailemaan suurten talouksien kanssa;
 - o
 - o o
40. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, Eurooppa-neuvostolle ja komissiolle.